

देवातिदेवो भगवान् प्रसूतो वंशे हरिर्यस्य जगत्प्रणेता । भैमप्रवीरः सुरकार्यहेतोर्यः सुभ्रु दक्षस्य वृतः सुताभिः ।
 बभूव राजा च वसुस्य यस्य वंशे महात्मा शशिवंशकेतुः । यश्चक्रवर्त्तित्वमवाप वीरः स्वैः कर्माभिः शक्रसमप्रभावः ।
 यदुस्य राजा शशिवंशमुख्यो योऽवाप मह्यमधिराजभावं । भोजाः कुले यस्य नराधिपस्य वीराः प्रसूताः सुरराज
 तुल्याः ।
 न कूटकुक्षस्य नृपोऽस्ति वंशे न नास्तिको नैकतिकोऽथ वाऽपि । अश्रद्धधानोऽप्यथ वा कदर्थः शौर्येण वा वारिरुहाचिहीनः ।
 वंशे वधूस्त्वं कमलायताक्षि स्नाय्या गुणानामतिपात्रभूता । कुरु प्रणामं शिखराग्रदन्ति तस्य त्वमीशस्य सतां प्रियस्य ।
 नारायणायात्मभवायनाथ लोकायनाय त्रिदशायनाथ । खगेन्द्रकेतोः पुरुषोत्तमाय कुरु प्रणामं शृङ्गुराय देवि ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि वज्रनाभीये प्रद्युम्नोत्तरे चतुःपञ्चाशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १५४ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सत्रावसाने तु मुनेः कश्यपस्यातितेजसः । जग्मुर्देवामुराः स्वानि स्थानान्यमितविक्रमाः ।
 वज्रनाभोऽपि निवृत्ते सत्रे कश्यपमभ्यगात् । त्रैलोक्यविजयाकाङ्क्षी तमुवाचाय कश्यपः ।
 वज्रनाभ निबोधस्व श्रोतव्यं यदि चेन्मम । वस वज्रपुरे पुत्र स्वजनेन समावृतः ।
 तपसाऽभ्यधिकः शक्रः शक्त्यैव स्वभावतः । ब्रह्मण्यश्च कृतज्ञश्च ज्येष्ठः श्रेष्ठतमो गुणैः ।
 राजा कृतस्त्वस्य जगतः पात्रभूतः सतां गतिः । संप्राप्तो लोकराज्यं स सर्वभूतहिते रतः ।
 नैव शक्यस्त्वया जेतुं वज्रनाभ विहन्यसे । अहिं पदा व्युत्क्रामन् वै नचिराद्दिनशिथ्यसि ।
 वज्रनाभश्च तदाक्यं नाभिनन्दति भारत । कालपाशपरोताङ्गो मर्त्तुकाम इवौषधं ।
 अभिवाद्य सुदुर्बुद्धिः कश्यपं लोकभावनं । त्रैलोक्यविजयारम्भे मतिश्चक्रे दुरासदः ।
 ज्ञातियोधान् समानीय मित्राणि सुबहूनि च । प्रतस्थे स्वर्गमेवाये विजिगीषन् विश्राम्यते ।
 एतस्मिन्नन्तरे देवौ कृष्णेन्द्रौ च महाबलौ । प्रेषयामासतुर्हंसान् वज्रनाभबधं प्रति ।
 समागतास्तु तच्छ्रुत्वा यदुमुख्या महाबलाः । मन्त्रयित्वा महात्मानश्चिन्तामापेदिरे तदा ।
 वज्रनाभोऽद्य हन्तव्यः प्रद्युम्नेनेत्यसंशयं । तयोर्दुहितरो भर्था भक्त्या ताः सर्वभावनाः ।
 सर्वाः सगर्भास्ताश्चैव किन्तु कार्यमनन्तरं । प्राप्तः प्रसवकालश्च तासां नातिचिरादिव ।
 संमन्त्रयित्वैतदर्थं हंसानूचे महाबलः । आख्ययमर्थवत् कृतस्त्वं शक्रकेशवयोस्तदा ।
 हंसैर्गत्वा तदाख्यातं देवयोस्तद्यथातथं । ताभ्यां हंसास्तु सन्दिष्टा न भेतव्यमिति प्रभो ।
 उत्पत्स्यन्ति गुणैः स्नाय्याः पुत्रा वः कामरूपिणः । गर्भस्थाः सर्व्वेवैदाश्च साङ्गान् वेत्स्यन्त्यनिन्दिताः ।
 तथा चानागतं सर्व्वं मन्त्राणि विविधानि च । सद्य एव युवानश्च भविष्यन्ति सुपण्डिताः ।
 एवमुक्त्वा गता हंसाः पुनर्व्वज्रपुरं विभो । शशंसुश्चैव भैमानां शक्रकेशवभाषितं ।
 प्रभावतो तदा पुत्रं सुषुवे सदृशं पितुः । सद्यो यौवनसंप्राप्तं सर्व्वज्ञत्वञ्च भारत ।
 मासमात्रेण सुषुवे देवौ चन्द्रवती नृप । चन्द्रप्रभमिति ख्यातं तनयं सदृशं पितुः ।
 सद्यश्च यौवनं प्राप्तं सर्व्वज्ञत्वञ्च भारत । गुणवत्यपि पुत्रश्च गुणवन्तमनिन्दितं ।
 युवानावय सद्यस्तौ सर्व्वशास्त्रार्थकोविदौ । इन्द्रेणैन्द्रप्रसादेन संवृत्तौ यदुवर्द्धनौ ।